

Onderwerp Gunning inkoop zorg en ondersteuning 2016-2017

Steller G. Dekker

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 06-53182999 Bijlage(n) -- Ons kenmerk 5315451
Datum 16-12-2015 Uw brief van -- Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 16 oktober jl. hebben we in het kader van Beschermd wonen en Maatwerkondersteuning met de door ons gecontracteerde aanbieders de overeenkomsten ondertekend voor de zorg en ondersteuning, die we aan onze burgers bieden wanneer dit nodig is. Dit op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo 2015). In deze brief informeren wij u over de uitkomsten van het inkooptraject dat dit voorjaar is gestart. Achtereenvolgens gaan wij in op de inkoopprocedures voor Beschermd Wonen, Maatwerkondersteuning en de activiteiten die we voor de doorontwikkeling van de WIJ-teams hebben vastgelegd.

Vóór de zomer heeft u ons inhoudelijk richting meegegeven en daarbij onder voorbehoud ook een financieel kader. Dit kader heeft u op 11 november jl. definitief vastgesteld bij de begrotingsbehandeling. In het voorjaar van 2015 hebben we uitvoerig met u gesproken over uw wensen rondom inkoop. Daarbij hebben we samen geconcludeerd dat 2015 een jaar is waarin we nog volop bezig zijn om de transitie verder vorm te geven en voorbereidingen treffen om een start te maken met de transformatie. Net als u vinden wij dat het cliëntperspectief en de doorontwikkeling van de WIJ-teams, als motor van onze transformatie, daarbij centraal staan.

Ook gaf u aan dat het zorgen voor aansluiting bij de doorontwikkeling van de WIJ-teams, het centraal stellen van keuzevrijheid en regie van de cliënten en het bieden van ruimte voor innovatie c.q. nieuwe en kleinere aanbieders aspecten zijn waar u veel waarde aan hecht. Uiteraard moet het ook passen binnen de financiële kaders. U heeft ruimte gelaten om te kiezen tussen inkoop of subsidie, maar daarnaast wel de wens uitgesproken voor looptijden van twee jaar. Om in te kunnen spelen op voortschrijdend inzicht, dienden overeenkomsten bovendien voldoende flexibiliteit in zich te hebben.

Eerder hebben wij u al geschetst dat we cliënten, belangenorganisaties en aanbieders bij dit proces hebben betrokken middels marktconsultaties, workshops, informatiebijeenkomsten, etc. (brief d.d. 12 maart jl. met nr. 4895358 over Aanpak inkoop domein MO).

Van transitie naar transformatie is een proces van meerdere jaren, zoals ook verwoord in de voortgang Vernieuwing Sociaal Domein. Wij zijn van mening dat we hier met de inkoop 2016/2017 goede stappen in hebben gezet. 2015 is het overgangsjaar waarin we de transitie grotendeels afronden, 2016 is het volgende jaar in het proces. De inkoop heeft geresulteerd in meer keuzemogelijkheden voor cliënten. Dit doordat we meer aanbieders hebben gecontracteerd die samen met cliënten invulling gaan geven aan het maatwerk. Hierbij zijn PGB en ZIN gelijkwaardig indien algemene voorzieningen niet toereikend zijn. We zijn verheugd te constateren dat we ook veel kleine en nieuwe aanbieders aan ons hebben weten te binden. Hiermee hebben we een bodem gelegd om in 2016 met partijen het gesprek aan te gaan om van elkaar te leren en vernieuwende ideeën door te ontwikkelen. Het reserveren van innovatiemiddelen (3 mln. euro) geeft hiervoor ook de benodigde ruimte. De flexibele wijze waarop we hebben gecontracteerd, maakt dat we innovatie binnen de contracttermijnen kunnen toepassen en dit als opmaat kunnen gebruiken naar 2018. In 2018 zal naar verwachting de rol van de gemeente in relatie tot de WIJ-teams duidelijk zijn en zal Jeugd worden toegevoegd aan de inkoop.

De verschillende procedures

Onder dit kopje gaan we in op de verschillende procedures die we rondom inkoop hebben gevolgd. Als eerste gaan we in op Beschermd wonen.

Beschermd Wonen

In juli 2015 hebben we verschillende inkoopprocedures vrijgegeven. Voor Beschermd wonen (afgekort BW - waarvoor Groningen als centrumgemeente is aangewezen) zijn twee inkoopprocedures uitgevoerd.

Het eerste traject richtte zich op de continuïteit voor cliënten die vallen onder het overgangsrecht. Hiervoor zijn de aanbieders gecontracteerd die de ondersteuning nu leveren. Deze cliënten vallen onder een vijfjarig overgangsrecht waarbinnen herindicatie plaats dient te vinden.

Het tweede traject richtte zich op 'Wonen met begeleiding op maat', met name voor nieuwe cliënten (transformatie). Deze transformatie is vastgelegd in het eerder door de 23 Groninger gemeenten vastgestelde 'Meerjarenbeleidsprogramma van Beschermd wonen naar Wonen met begeleiding op maat'. Door scherpe maar verantwoorde tarieven en een goed kwaliteitsniveau vast te stellen, hebben we in de procedures geborgd dat we zowel verantwoorde zorg als meerdere (nieuwe) aanbieders konden contracteren. De duur van de eerste procedure is gerelateerd aan de nog resterende duur van het overgangsrecht, te weten maximaal vier jaar. Voor wonen met begeleiding op maat is een termijn van twee jaar overeengekomen, met de mogelijkheid dit met een jaar te verlengen.

Maatwerk

Daarnaast is voor Groningen, samen met Ten Boer, een inkoopprocedure Maatwerkondersteuning gestart. De ondersteuning zoals deze voorheen (tot 2015) binnen de AWBZ werd verleend, was ondergebracht in een brij aan productcodes (circa 80) met een complexe administratie. Een zorgvuldige marktconsultatie heeft ertoe geleid dat het aantal vormen van ondersteuning is teruggebracht tot negen. Daarbij hebben we geconcludeerd dat de aard van de ondersteuning/begeleiding die in de hulp bij het huishouden (HH2 – dus met regie) wordt verleend veel overeenkomsten vertoont met de lichte vorm van individuele begeleiding. De huishoudelijke ondersteuning die nu wordt aangeboden door aanbieders van het product HH2 valt in de categorie lichte ondersteuning. Eenvoudige taken worden overgenomen.

De regie van het huishouden wordt gedeeltelijk overgenomen. Lichte ondersteuning kan ook andere leefgebieden dan die van het huishouden betreffen, zoals ondersteuning bij persoonlijke verzorging, bij post en eenvoudige administratie.

Door beide vormen te combineren is het aantal aanbieders en daarmee de keuzemogelijkheid voor cliënten aanzienlijk toegenomen. Ook geeft dit de aanbieders meer mogelijkheden hun dienstverlening te verbreden. Binnen deze procedure zijn de nieuwe producten ten opzichte van de producten (begeleiding) uit de AWBZ dus vereenvoudigd en ondergebracht in drie groepen:

- a. individuele begeleiding;
- b. groepsgerichte ondersteuning;
- c. kortdurend verblijf.

De oude Hulp bij het Huishouden 2 (HH2) is geïntegreerd in de lichtste vorm van individuele begeleiding. Aanbieders konden inschrijven op één of meerdere percelen en daarbinnen op een product (licht, middel of zwaar)

Begeleiding in WIJ Groningen

Als derde procedure is voor Groningen de contractering ingezet voor het deel van de begeleiding uit de maatwerkvoorzieningen (m.n. de kortdurende ondersteuning) dat we in het kader van de transformatie binnen de WIJ-teams gaan uitvoeren. Daarmee brengen we de ondersteuning dicht bij de cliënt en betrekken we nadrukkelijker zijn of haar omgeving. Eerst hebben we bepaald welke activiteiten we willen subsidiëren. Deze activiteiten zijn verdeeld over zes functiegroepen. Aanbieders hebben vervolgens ingeschreven, waarbij we door middel van het eisen van een Plan van Aanpak de kwaliteit (aansluiting bij het door ons voorgestelde beleid) hebben getoetst. De inschrijvingen hebben we vervolgens in een prijs/kwaliteit verhouding van 30/70 gewogen, waarna we tot een ranking zijn gekomen op grond waarvan subsidie wordt verleend en op grond waarvan aanvragen worden geweigerd. Hier heeft dus met name een selectie op kwaliteit plaatsgevonden.

PvE's

Tot slot zijn de Programma's van Eisen (PvE's) voor gesubsidieerde instellingen verstuurd conform het reguliere proces dat we daarvoor als gemeente hanteren. Daarbij zijn de PvE's gesplitst in twee delen: stadsbrede activiteiten respectievelijk het participeren in de WIJ-teams. Instellingen die beide activiteiten verzorgen, hebben dus meerdere PvE's gehad. Met het door de raad vaststellen van de begroting 2016 is een start gemaakt met het verlenen van de subsidie.

Financieringsvorm

Met uitzondering van de werkwijze bij de PvE's hebben we gekozen voor financiering op basis van Prijs maal Hoeveelheid (PxQ). Flexibiliteit en inzicht in de prestaties van aanbieders zijn de voornaamste redenen voor deze keuze. We betalen dus alleen de ondersteuning die de cliënt nodig heeft. Indien uitbreiding van ondersteuning nodig is, dan meldt aanbieder of cliënt dit. Dit (contact)moment biedt ons bijvoorbeeld inzicht in de kwaliteit van de dienstverlening en de benodigde ondersteuning. Daarnaast biedt PxQ ons de mogelijkheid om ook, waar dat mogelijk is, afschalen van zorg te bevorderen. In de procedure voor WIJ-Groningen is gekozen voor een vast bedrag per jaar per functionaris voor de inzet van activiteiten.

Tarieven

De tarieven die we hebben gehanteerd zijn afgeleid van o.a. benchmarks, NZA¹-tarieven en de in 2013 door uw raad vastgestelde basistarieven voor de hulp bij het huishouden. De nieuwe tarieven dragen ertoe bij dat we binnen de budgettaire kaders blijven. In de procedure betreffende de Wij-teams hebben we zelf een maximum tarief gesteld. De inschrijvingen zijn hier in alle gevallen onder gebleven.

Met PxQ hebben aanbieders geen volumegaranties gekregen. Als gemeente willen we immers in de transformatie verschuiven van maatwerk naar voorliggende voorzieningen. Met de gekozen methode betalen we de ondersteuning die daadwerkelijk aan cliënten wordt geleverd. Aanbieders krijgen binnen de gestelde tarieven de ruimte om in overleg met de cliënt tot maatwerk in de ondersteuning te komen. Sturing in de toegang (WIJ-teams voor maatwerk en centraal voor Beschermd wonen en Maatschappelijke Opvang), het monitoren van de prestaties en verschillen tussen aanbieders geven ons een mogelijkheid de perverse productieprikkel van PxQ te beheersen. Daarbij ontvangen aanbieders een overeenkomst/beschikking voor een jaar. Dat geeft ons de mogelijkheid om eventueel voor 2017 bij te stellen en/of bij te sturen. Aanbieders kunnen zich dus op kwaliteit onderscheiden, waarbij het uiteindelijk aan de cliënt is om te kiezen.

Proces

In de periode augustus/september 2015 hebben aanbieders gelegenheid gehad om vragen te stellen over de gepubliceerde documenten en de te hanteren procedures. Hiervan betrof het merendeel van de vragen verduidelijking. Deze vragen zijn beantwoord in z.g. nota's van inlichtingen (NvI's).

Transformatie en innovatie

De ontwikkeling van de WIJ-teams blijft de kern van de transformatie en in het verlengde daarvan ontwikkelen we pilots (o.a. met betrekking tot dagbesteding en begeleidingsteams). Binnen de inkoop hebben we de HH2 geïntegreerd in de lichte individuele ondersteuning. Verder wordt het principe 'Right-to-Challenge' nader uitgewerkt. Bij de inkoop hebben we deels (ook in overleg met aanbieders) de innovatie vormgegeven door vereenvoudiging en vernieuwing van het traditionele aanbod en daar aanbieders ook ruimte in gegeven. Gedurende de verschillende procedures hebben aanbieders aangegeven dat er nog meer mogelijkheden zijn om te innoveren/transformeren. Wij hebben hier zowel inhoudelijk als financieel ruimte voor gecreëerd. Hiertoe is in de beantwoording van vragen aangegeven (en als zodanig was het ook opgenomen in de inkoopdocumenten) dat de gemeente een separate procedure zou starten voor innovatie. Inmiddels is besloten dit samen te laten vallen met het innovatieatelier (georganiseerd naar aanleiding van een motie van uw raad over Innovatie in het sociaal domein), dat op 14 december jl. plaatsvond. De gecontracteerde aanbieders, met uitzondering van de gecontracteerde aanbieders voor Beschermd Wonen, zijn voor het innovatieatelier uitgenodigd en verschillende aanbieders zijn hier ook op ingegaan. Daarnaast is een oproep hiervoor gedaan in de Stadsberichten in de Groninger Gezinsbode. Dit om dit initiatief breder onder de aandacht te brengen.

¹ Nederlandse Zorgautoriteit

Gecontracteerde partijen

Net als u, was het voor ons belangrijk om meer vernieuwende en kleinere aanbieders te contracteren, m.n. in de procedures van Beschermd Wonen en Maatwerkondersteuning. Dit om de transformatie positief te stimuleren en de cliënten meer keuzemogelijkheden te bieden. We kunnen stellen dat we gezien het aantal gecontracteerde partijen in ruime mate aan deze doelstelling hebben voldaan.

Voor 2015 waren voor Beschermd Wonen 34 aanbieders gecontracteerd en voor Maatwerkvoorzieningen (AWBZ 18+ overgang 2015) 72².

Voor 2016 en evt. 2017 zijn de volgende aantallen aanbieders gecontracteerd:

- BW – continuïteit 29 aanbieders
 - BW – wonen met begeleiding op maat 47 aanbieders
 - Maatwerkvoorzieningen
 - o Individuele ondersteuning 91 aanbieders
 - o Groepsgerichte ondersteuning 61 aanbieders
 - o Kortdurend verblijf 24 aanbieders
 - WIJ-Tender 14 aanbieders (subsidieverlening).
- Bij de WIJ-Tender gaat het om vijf partijen die in 2015 nog niet bij het WIJ-Convenant waren aangesloten.

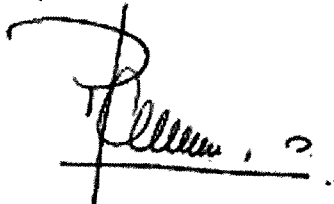
Conclusie

Als we kijken naar het draagvlak, getuige het aantal en de aard van de inschrijvingen, is deze in onze ogen geslaagd. Een zorgvuldige en tijdige procedure heeft hieraan bijgedragen. Daarbij was het voor ons belangrijk om goed te luisteren naar de wensen van cliënten, belangenorganisaties, aanbieders, de wensen van uw raad en de aansluiting bij ons beleid. Cliënten hebben keus uit een breed aanbod van maatwerk dat bovendien ruimte laat voor de individuele ondersteuningsbehoefte. Hiermee gaat de inkoop van zorg en ondersteuning van transitie naar de fase van transformatie.

De evaluatie van het gelopen traject zullen wij u in het voorjaar van 2016 aanbieden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink

² Dit betreft het aantal aanbieders dat de 22 gemeenten hadden gecontracteerd. Voor het jaar 2016 heeft de gemeente Groningen zelf de contractering verricht en de HH2 (voorheen vijf aanbieders) geïntegreerd.